

Diarienummer: SUN-2026/451

Handläggare: Jenny Jungebeck, landskapsingenjör

TJÄNSTEUTLÅTANDE

LONA-ansökan åtgärder Norra Garnsviken

Förslag till beslut

Samhällsutvecklingsnämnden godkänner förslag till LONA-ansökan: Åtgärder Norra Garnsviken.

Sammanfattning av ärendet

År 2024 genomförde kommunen en LONA-ansökan för våtmarksåtgärder i Norra Garnsviken, som avslogs år 2025 av Länsstyrelsen med hänvisning till att i stället genomföra en förstudie för att utreda platsens förutsättningar och utvecklingspotential. Förstudien är nu genomförd och en ny LONA-ansökan behöver göras för att genomföra de åtgärder som föreslagits i förstudien.

Projektet skulle innebära flera positiva konsekvenser, som förbättrad vattenkvalitet i Mälaren, stärkt biologisk mångfald och utveckling av kommunens friluftsliv.

Ärendets uppkomst och historik

Ärendet väcktes på samhällsutvecklingsnämndens sammanträde 16 december 2024, § 86. Då beslutades att kommunen skulle göra en LONA-ansökan för åtgärder i våtmarkerna i Norra Garnsviken, med syfte att stärka platsens naturvärden, vattenkvalitet och rekreativa värden. År 2025 avslog Länsstyrelsen ansökan med rekommendationen att kommunen i stället skulle genomföra en förstudie som undersökte platsens förutsättningar och potentiella åtgärder.

En konsult handlades upp för att genomföra förstudien under våren 2026, som resulterade i en rapport som beskriver områdets befintliga situation och möjliga förbättringsåtgärder. Åtgärder som föreslås är att skapa öppna vattenytor där våtmarkerna vuxit igen, restaurering av befintlig fosfordamm, omledning av ett biflöde från Lövstaån, röjning av sly och insatser som gynnar djurlivet, anläggning av en spång, informationsskylt och rastplats för besökare samt återställning av eventuella skador på bilväg och åkermark efter genomförda åtgärder.

Kommunen behöver nu göra en ny LONA-ansökan där bidrag söks för att genomföra ovan nämnda åtgärder som föreslagits i förstudien.

Rättslig utredning

En våtmarksrestaurering är en kommunal angelägenhet eftersom det faller inom det allmänna intresset och har en anknytning till kommunens geografiska område och invånare (kommunallagen 2 kap. 1 §).

Enligt reglementet 48 § fullgör samhällsutvecklingsnämnden kommunens arbete med skogsområden, grönområden, naturreservat och övrig naturvård, såväl avseende byggande, drift, underhåll och förvaltning, vilket inkluderar våtmarksprojekt.

Lagstöd

Restaurering av våtmarker omfattas av 1 kap. 1 § miljöbalken, eftersom balken skall främja en hållbar utveckling som "bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde" och skall tillämpas så att både miljön, den biologiska mångfalden och människors hälsa skyddas och bevaras.

Grundfrågan regleras också av miljöbalken 11 kap. 6 §, genom krav på tillstånd för vattenverksamhet som kan gälla vid restaurering eller förändring av våtmarker.

Interna styrdokument

Enligt gröstrukturplanen för Knivsta kommun är bland annat följande ekosystemtjänster utpekade som särskilt viktiga i kommunens arbete: "Vattenflödesreglering och översvämningsskydd", "Vattenrening", "Biologisk mångfald", "Livsmiljöer" samt "Rekreation och friluftsliv". Genomförandet av en våtmarksrestaurering kan bidra till att alla dessa ekosystemtjänster stärks inom kommunen och är därmed i linje med kommunens strategiska gröstrukturarbete.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Projektets totala kostnad förväntas uppgå till ca 2 111 000 kr. Detta finansieras till 90% (ca 1 900 000 kr) av statliga bidrag för LONA-projekt. Resterande 10% (ca 211 000 kr) står kommunen och markägaren för, i form av lönekostnader exklusive OH och eventuellt en mindre del kontanta medel, fördelat mellan år 2027-2030.

Efter projekttiden ansvarar markägaren för förvaltningen. Kommunen kommer inte ha några driftkostnader för området.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

Den samlade bedömningen är att en LONA-ansökan för åtgärder i Norra Garnsviken innebär en mängd fördelar för såväl människors hälsa och välbefinnande som för ekosystemens funktion och balans. Projektet skulle innebära minskat näringsläckage från åkermark och därmed positiva effekter på vattenrening och vattenkvaliteten i Mälaren, samtidigt som det skulle stärka platsens naturvärden och gynna fåglar och

groddjur. Kommunens rekreations- och friluftsvärden skulle också stärkas när området tillgängliggörs för besökare.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande LONA-ansökan åtgärder Norra Garnsviken 2026-09-10

Förstudie - Restaurering av våtmarker Norra Garnsviken 2026-07-03

Beslutet skickas till

Akten

Jenny Rydåker
Samhällsbyggnadschef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☒ Nej ☐

Barn påverkas av beslutet eftersom det påverkar deras möjligheter till rekreation och friluftsliv i kommunen. Beslutet kan även komma att påverka vattenkvaliteten i Mälaren, där många badplatser finns som nyttjas av barn.

2. Hur har barns bästa beaktats?

Barns bästa har beaktats genom planerade informationssatsningar som bidrar till kunskapsspridning om våtmarker, genom en spång som gör området tillgängligt för besökare, samt genom att våtmarkerna syftar till att rena vatten i Mälaren som kan påverka vattenkvaliteten positivt och minska risken för algblomning vid badplatser.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

-

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒